

Azərbaycan kinosunun 125, milli kinostudiyamızın 100 illikləri ilə əlamətdar olan 2023-cü ildə həm də "Sabah" Yaradıcılıq Birliyinin 30 yaşı tamam olur. AzTV-nin nəzdindəki bu studiya, əsasən, televiziya tamaşaları, film-tamaşalar, bədii və sənədli televiziya filmləri hazırlayır.

"Sabah"ın direktoru görkəmli teatr, kino və televiziya rejissoru, Xalq artisti Ramiz Həsənoğludur. Ünlü sənətkarlar – Həsənağa Mirzəyevlə Ətayə Əliyevanın ailəsində dünyaya gəlmiş Ramiz Həsənoğlu yarım əsrdən artıqdır ki, Azərbaycan mədəniyyətinə xidmət göstərir. İlk işləri "Mən, sən, o və telefon", "Dindirir əsr bizi", "Ötən ilin son gecəsi" teletamaşaları olub. "Qatar"da tamaşasından sonra daha artıq populyarlıq qazanıb. Onun te-

dalıqlardan çıxış etsin – bəzən bu xırda təfərrüatların bütün həyat kredosunu olsun ki yığcam, amma daha dolğun şəkildə əks etdirir. Üstəlik, bütün bunlar 35-40 dəqiqəlik bir filmdə cərəyan edir. Beləliklə, gənc nəsə – başgicəlləndirici sürət nəslinə, KİV və sosial şəbəkələrdə informasiya və əyləncənin maarifçiliyi üstələdiyi dövrün nəslinə böyük azərbaycanlıları tanımaq və sevdirmək mümkün olur.

30 yaşlı "Sabah"ın üfüqləri

letamaşaları sırasında ən uğurlu alınanlardan biri də Hüseyn Cavidin eyniadlı əsəri əsasında ekranlaşdırdığı "Topal Teymur"dur. "Günahsız Abdulla", "Evləri köndələn yar" və ilk Azərbaycan telemüzikli "Ordan-burdan" rejissoruna daha geniş şöhrət gətirib. Ramiz müəllimin zəngin filmografiyası var, 200-dən artıq müxtəlif səpkili bədii, sənədli, musiqili proqramlara da quruluş verib.

"Sabah"ın ilk günündən R.Həsənoğlu onun sükani arxasındadır. obrazlı şəkildə "Azərbaycan teleməkanında üzən ada" adlandırılan "Sabah" çoxlarının üzünə işıqlı sabahlar açıb. Onun pəncərəsindən sabaha boylan insanlar – dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi Əli Əmirli, Əməkdar artistlər Elxan Qasımov, Sənubər İsgəndərli, rejissor Şərif Qurbanəliyev, studiyanın veteranları operator, Əməkdar mədəniyyət işçisi Eldar Məmmədov və kino xadimi, Əməkdar mədəniyyət işçisi Arif Kərimov və başqaları "Sabah"a bağlılıqları ilə fəxr edirlər.

"Sabah"ın bu illər ərzində çəkdiyi "Kamança", "Ac həriflər", "Nigarançılıq", "Fatehlərin divanı", "Bala – başa bəla", "Yarımtat", "Nekroloq", "Yaşıl eynəkli adam - 2" kimi televiziya tamaşaları günbəgün daha artıq sevilir, daha böyük maraqla baxılır və Azərbaycan mədəniyyəti yaşıadıqca baxılacaq və seviləcək.

Studiyada 44 günlük Vətən müharibəsi ərəfəsində quruluş verilmiş və şəhid atasının fədakarlığından bəhs edən "Yağlı boya ilə ailə portreti", müharibədən dərhal sonra Böyük Qayıdış mövzusunda çəkilmiş "Ocaq yeri" tammetrajlı bədii televiziya filmlərini də tamaşaçılar böyük rəğbətlə qarşıladılar.

"Sabah" bu il "Televizor" lirik komediyası ilə özünün "Yeni il bayramına – yeni əsər" ənənəsini bərpa etdi.

"Sabah"ın son layihələrindən olan Yaradıcılıq Studiyasının "Yad et məni" silsiləsinin də ideya müəllifi Ramiz Həsənoğludur. İlk dəfə məhz o təklif edib ki, görkəmli şəxsiyyətlərimizin ev və xatirə muzeylərində onların həyatından müəyyən hadisələri canlandırmaqla qısa bədii televiziya filmləri çəkilsin. Qərara alınıb ki, layihənin maarifçi yükünü artırmaq məqsədilə çəkiləcək filmlərdə müəyyən sənədliyyə yer verilsin. Beləliklə də sənədli hissələri əsas, faktların bədii bərpa hissələri isə köməkçi olan ənənəvi bədii-sənədli filmlərdən fərqli bir janr alınıb – bədii quruluş əsas olub, sənədli hissəlersə köməkçi, izahedici və maarifçi haşiyyə rolunu oynayır. Bu çərçivədə görkəmli şəxsiyyətlər haqqında bədii-sənədli filmlər hazırlanaraq çəkilir.

Bu layihənin qayəsi görkəmli azərbaycanlıların tərcümeyi-halını tam şəkildə əhatə etmək deyil, onların əksəriyyətinin bioqrafiyası çox geniş öyrənilib və çoxdan, özü də dəfələrlə işıqlandırılıb; yaradıcı heyət istəyir ki, qəhrəmanların həyatındakı ilk baxışda parlaq olmayan və adətən də üzərində çox dayanılmayan epizodlardan itələnsin, müəyyən xır-

İkincisi, bu filmlər həmçinin ev və xatirə muzeyləri kimi mədəniyyət ocaqlarının təbliğinə xidmət edir.

"Yad et məni" silsiləsinin ilk 5 bədii-sənədli filmi ömrünün bu xalqın yolunda çıraq etmiş Nəriman Nərimanovun ("Son səfər"), Abdulla Şaiqin ("Danışan xatirələr"), Mirzə Cəlilin ("Keçmişdən reportaj"), Üzeyir Hacıbəylinin ("Bir portretin ştrixləri"), Cəfər Cabbarlının ("Azad bir ruh") haqqındadır. Bu silsilədən olan filmlərdə "sabah"çıların artıq müəyyən bir üslubu formalaşmış və bu üslub filmdən-filmə cilalanır. Əlbəttə, bu üslubun çərçivələri kifayət qədər elastikdir və onda yaradıcı yeniliklərə və fərqliliklərə geniş meydan var...

"Sabah"ın bədii tərəfi sənədli tərəfindən ağır gələn filmlərində qəhrəmanları oynayan aktyorların onlara bənzər zahiri cəhətlərinin olması da əsas götürülür. Axı canlandırılan obrazlar gerçək və məşhur şəxsiyyətlərdir, onların fotoları, kino-xronikalı qalıb, rəsmlərini çəkiblər, heykəllərini ucaldıblar, haqlarında əvvəllər də tamaşalar, kinolar yaradılıb və s.

"Sabah"da Məmməd Səid Ordubadi ("Gələcəyə müsahibə"), Turan Cavid ("Sədaqət"), Abbas Mirzə Şərifzadə ("Sonuncu monoloq") haqqında filmlər də uğurlu alınıb.

"Sabah" dəst-xətli "Ustad sözü" verilişi də maraqlıdır. Orada görkəmli sənətkarlar – rəssamlar, bəstəkarlar, yazıçılar, müğənnilər, heykəltaraşlar, rejissorlar, operatorlar, aktyorlar öz sənət təcrübələrini tamaşaçılarla bölüşürlər.

Bundan başqa, çəkilməsi nəzərdə tutulan "Fatehlərin divanı. Qarabağ", "Fatehlərin divanı. Qərbi Azərbaycan" televiziya tamaşalarının, Kamal Abdullanın "Əsgər ağa və Gülçöhrə" telepovesti əsasında bədii filmin də "Sabah"ın şöhrətinə əlavə şan gətirəcəyi şəksizdir.

2023-ci il üçün quruluşlarla bağlı təkliflər üzrə yaxın planda M.Ə.Sabir və Niyazi haqqında bədii-sənədli filmlər də var.

"Sabah"ın yaradıcı heyət üzvləri – rejissorlar Anaxanım Abdullayeva, Sırac Mustafayev, Ramina Qarayeva, Adil Azay, Namiq Ağayev, ssenaristlər Seymur Şahbazzadə, Səxavət Sahil, Afaq Vasiqızı, Pərvin və digərləri burada öz potensiallarını hərtərəfli şəkildə göstərə bilirlər.

"Sabah" studiyası öz-özlüyündə bir məktəbdir. Studiyanın gəncləri – rejissor Fərac Şirəlibəyov və montaj rejissoru Orxan İman yaradıcılıq yollarının başlanğıcında belə bir məktəbə tuş gəlmələrinin qürurunu yaşayırlar.

Ölkədə milli kinonun 125 illiyinin qeyd edildiyi bir vaxtda 30 yaşlı "Sabah"dan söz açmağımız həmçinin kinomuzun sabahına ümidlərimizin daha böyük olduğunu göstərən bir totalqadır.

Ə.ƏLİYEV,
"Xalq qəzeti"